
[p1]

Haarlem, den lesten dag van
Slachtmaand, 1885.

Eerweerde Heer en Goede Vriend!

Gelijktijdig met dezen brief zende ik U de vlaamsche Ruitenbrekers¹ weer terug. Die kwa-jongens en zullen U thans wel niet meer ergeren, denk ik. Ik heb ze maar wat lange hier in een laadje van mijnen schrijftafel gevangen gehouden, opdat Gij ze niet dageliks en zoudet zien. Wat die kwa-rakkers mag bewogen en gedreven hebben U aldus onweerdig te bejegenen - mag Joost weten. Eerst vatte ik niet met al van de geheele zake, en nog is zij mij duidelijk en klaar als wase te winter. In geheel uwe De Bo-rede en vinde ik niet als fraaie woorden en schoone gedachten, deftig en degelik, hertroerende en overtuigende - zoo als slechts de vlaamsche groot-meester in tale en letteren, die zoude kunnen opstellen en samenvoegen. En niets wat iemand ter wereld zoude kunnen grieven, 't en zij dan den boozen en goddeloozen.

En nu zulk eene bejegening te moeten

[p2]

ondervinden uit den boezem van uw eigen volk, van jongelingen uit uwe eigene medestaanders - ja! dat moest U grieven en smerten! Althans aanvankelijk. Nu hebt Gij zekerlik uwe kalmte al weer hervonden, en lacht schokschouderend over dusken aanval. 'T waren ook kwajongens die den Profeet Elia aanvielen en uitscholden² Maar de beren kwamen uit het woud, en verscheurden die knapen. Door beren zullen de ruitenbrekers wel niet

.....

1 Door figuren als Hugo Verriest en Gustaaf Flamen werden Guido Gezelle en Leonard De Bo de helden van de West-Vlaamse studentenbeweging. De studenten streden voor een verregaande toepassing van de wet op de vernederlandsing van het katholiek onderwijs (1883). Via het pittige studententijdschrift *De Vlaamsche Vlagge* werden ze steeds kritischer tegenover het bisdom en het Davidsfonds. De spanning bereikte een hoogtepunt na de dood van Leonard De Bo in de late zomer van 1885. Enkele weken na de grootse Vlaamse studentenlanddag sprak Guido Gezelle erg tegen zijn zin op de grote huldeviering voor De Bo op 30 september te Tiel. Tijdens de viering, georganiseerd door het Davidsfonds, nam hij nadrukkelijk afstand van de studentenstrijd en noemde hen ruitebrekers. Dit viel niet in goede aarde bij de Vlaamsgezinde studenten, die openlijk afstand namen van hun 'Meester'. Nog hetzelfde jaar lieten de studenten te Antwerpen een brochure verschijnen getiteld *De Ruitenbrekers* met vier pamfletten rechtsreeks gericht tegen Gezelle. ( )

2 *Koningen*, II, 2, 23-24.

verslonden worden, en Gij noch ik wenschen hun dusken lot. 'T en zij dan de beren van berou en spijt, die hunne tanden wel zullen laten voelen, als d'overmoed der bruischende jonge jaren geweken is voor beter inzicht en de bedachtzaamheid van rijper leeftijd.

Punctum. - Zand er over! -

Is het boek dat ik t'uwen koste door den boekhandelaar De Haan alhier, door bemiddeling van Dr Van Steenkiste, aan den Eerw: Heer Slosse zond, nu reeds goed in zijne handen gekomen? Ik schreef daarin den zelfden

..... [p3] .....

rijmslag die ik ook in uwen boek schreef, maar met de vervlaamschinge daaronder. Bij U, frieschkundige Vlaming! en was dit niet noodig, maar den Eerw: Sl. en durfde ik zooveel taalgeleerdheid niet toekennen.

Ook den Heer Advocaat Verriest ten uwent liet ik door eenen boekhandelaar alhier eenen afdruk toekomen. Hij heeft dien zekerlik reeds ontvangen.

Njunkelytsen = njunke(1) = nevens, en lyts = klein. Het bijwoord nevens in den form njunke wordt in de friesche gouspraken dikwijls gebruikt waar andere Nederlanders (Hollanders en Vlamingen) het adverbium bij gebruiken. Dus njunkelytsen = nevens kleinen, bij kleinen, bij kleintjes (kinderen zeggen ook wel, of zoo men tot kinderen spreekt: njunkelytskes), dat is: langzamerhand, allengskens.

Troost en moed en hertelike vriendschap, en daar toe een troue handdruk komt U van Uwen

Johan Winkler.

(1) Njunke = niunke = nevenlik.

neven

[friesch]: e=i, v=u., ke overgebleven van like, lik,

Briefbeschrijving

Verzender	Winkler, Johan
Ontvanger	[Gezelle, Guido]
Verzendingsdatum	30/11/1885
Verzendingsplaats	Haarlem
Annotatie	Briefversie van datering: den lesten dag van Slachtmaand, 1885 ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Annotatie	Briefversie van datering: den lesten dag van Slachtmaand, 1885 ; adressaat gereconstrueerd op basis van toegevoegde notitie.
Gepubliceerd in	De briefwisseling tussen Guido Gezelle en Johan Winkler. Deel 2: Brieven (1884-1899) / door Dries Gevaert. - Gent : onuitgegeven licentieverhandeling, (academiejaar 1983-1984), p.227-228

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	dubbel vel, 208x132 wit papiersoort: 3 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 links in de bovenrand: Aan G. Gezelle (inkt, hand P.A.)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	5562
Bibliotheekrecord	https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle11873

Inhoud

Incipit	Gelijktijdig met dezen brief
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	30/11/1885, Haarlem, Johan Winkler aan [Guido Gezelle]
Editeur	Rik Van Gorp; Universiteit Antwerpen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
